

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_32_INOVACE_16_ZEMEDELSTVI_A_ZIVOTNI_PROSTREDI		
Název materiálu:	Zemědělství a životní prostředí		
Předmět:	Environmentální výchova	Ročník:	7.
Časová dotace:	45 minut	Datum ověření:	21. 1. 2013
Jméno autora:	Mgr. Božena Přikrylová		
Klíčová slova:	Vliv zemědělství na životní prostředí, změny v krajině, nové přístupy k zemědělství, funkce zemědělství.		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák pojmenuje negativní vlivy zemědělství na životní prostředí. Uvede příklady změn v zemědělství, které umožní trvale udržitelný rozvoj. Zhodnotí význam zemědělství.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Vyhledává informace. Třídí, ujasňuje si pojmy, vytváří si mezi nimi souvislosti.		
Anotace, metodický list:	Pracovní list byl použit v hodině environmentální výchovy, která se zabývala jednou z lidských aktivit – zemědělstvím - a jejím vlivem na životní prostředí. Pracovní list je možné využít i při probírání zemědělství ČR v 8. třídě.		
Použité zdroje:	<i>Atlas světa dnešního světa</i> . 1. vydání. Praha: Terra, 2001. ISBN 80-902282-2-4.		

Zemědělství a životní prostředí

Zemědělství odedávna významně mění krajinu a ovlivňuje životní prostředí.

Čím zemědělci negativně působí na krajinu?

Spoj, co k sobě patří.

Odlesňování	Ve snaze o co nejvyšší produkci potravin používají v nadměrném množství umělá hnojiva (zasolování půd), postřiky, pesticidy, fungicidy, herbicidy a jiné ochranné prostředky.
Eroze půd	Nejvýznamnější je metan. Jeho významným zdrojem je živočišná výroba, především hovězí dobytek.
Skleníkové plyny	Zemědělci potřebují co nejvíce orné půdy, vypalují lesy, ruší remízky a meze. Ohrožují produkci kyslíku.
Chemizace	Na polích se pěstuje omezený počet druhů rostlin, chovají se jenom určitá zvířata. Řada původních rostlin a zvířat ztrácí své prostředí.
Úbytek druhů	Rozrušování a odnos půdy, způsobený činností vody a větru. Člověk ji zvýší nesprávným obhospodařováním půd (orba po svahu, pozdní zalesnění holin, ponechání zoraného pole dlouho bez vegetace).
Další vlivy	Znehodnocování povrchových a podzemních vod, znečištění půd, nadměrné zavlažování, vysazování a chov nepůvodních druhů (narušení ekologické rovnováhy).

V mnoha zemích mění lidé svůj přístup k zemědělství s cílem trvale udržitelného rozvoje.

Doplň z nabídky: ekologické zemědělství, pěstování energetických surovin, permakulturní zemědělství.

	Používá hlavně přírodní hnojiva a ochranné prostředky. Upřednostňuje malochovy zvířat v podmínkách blíže přírodě. Potraviny jsou v biokvalitě. Toto zemědělství má vyšší náklady, výrobky bývají dražší.
	Na Zemi ubývá neobnovitelných zdrojů, především paliv. Nové technologie zpracovávají na paliva např. řepku olejnou, slámu, rychle rostoucí dřeviny .
	Pěstování plodin ve smíšených kulturách, které se podobají přirozeným ekosystémům. Přidává se málo živin i dalších energií. Při současném způsobu života není tento způsob hospodaření pro zemědělce výhodný.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Význam zemědělství:

- výroba potravin
- pěstování technických plodin a energetických plodin
- krajinnotvorná funkce – údržba krajiny v žádoucím stavu, zachování krajinného rázu
- rekreační funkce – krajina poskytuje prostor pro odpočinek. Roste obliba agroturistiky.

Cvičení.

Vyhledej v Školním atlase dnešního světa (strana 37), odkud pocházejí rostliny, které se u nás pěstují:

Brambor, rajče, fazole, jahodník		Kukuřice, fazole, slunečnice, paprika	
Pšenice, ječmen,		Morušovník, okurka, fazole	
Ječmen, oves, pšenice, žito, hrách, čočka, česnek, cibule, salát, mák, jabloň, hrušeň, švestka		Proso, pohanka, konopí, obilniny, luštěniny, meruňka	
Vojtěška, jetel, řepka, chřest, zelí, květák, kmín, levandule.		Oves, ředkev, broskev, zelí.	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zemědělství a životní prostředí - řešení

Zemědělství odedávna významně mění krajinu a ovlivňuje životní prostředí.

Čím zemědělci negativně působí na krajinu?

Spoj, co k sobě patří.

Odlesňování	Ve snaze o co nejvyšší produkci potravin používají v nadměrném množství umělá hnojiva (zasolování půd), postřiky, pesticidy, fungicidy, herbicidy a jiné ochranné prostředky.
Eroze půd	Nejvýznamnější je metan. Jeho významným zdrojem je živočišná výroba, především hovězí dobytek.
Skleníkové plyny	Zemědělci potřebují co nejvíce orné půdy, vypalují lesy, ruší remízky a meze. Ohrožují produkci kyslíku.
Chemizace	Na polích se pěstuje omezený počet druhů rostlin, chovají se jenom určitá zvířata. Řada původních rostlin a zvířat ztrácí své prostředí.
Úbytek druhů	Rozrušování a odnos půdy, způsobený činností vody a větru. Člověk ji zvýší nesprávným obhospodařováním půd (orba po svahu, pozdní zalesnění holin, ponechání zoraného pole dlouho bez vegetace).
Další vlivy	Znehodnocování povrchových a podzemních vod, nadměrné zavlažování, vysazování a chovem nepůvodních druhů (narušení ekologické rovnováhy).

V mnoha zemích mění lidé svůj přístup k zemědělství s cílem trvale udržitelného rozvoje.

Doplň z nabídky: ekologické zemědělství, pěstování energetických surovin, permakulturní zemědělství)

Ekologické zemědělství	Používá hlavně přírodní hnojiva a ochranné prostředky. Upřednostňuje malochovy zvířat v podmínkách blíže přírodě. Potraviny jsou v biokvalitě. Toto zemědělství má vyšší náklady, výrobky bývají dražší.
Pěstování energetických surovin	Na Zemi ubývá neobnovitelných zdrojů, především paliv. Nové technologie zpracovávají na paliva např. řepku olejnou, slámu, rychle rostoucí dřeviny .
Permakulturní zemědělství	Pěstování plodin ve smíšených kulturách, které se podobají přirozeným ekosystémům. Přidává se málo živin i dalších energií. Při současném způsobu života není tento způsob hospodaření pro zemědělce výhodný.

Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.

Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Význam zemědělství:

- výroba potravin
- pěstování technických plodin a energetických plodin
- krajinnotvorná funkce – údržba krajiny v žádoucím stavu, zachování krajinného rázu
- rekreační funkce – krajina poskytuje prostor pro odpočinek. Roste obliba agroturistiky.

Cvičení.

Vyhledej v Školním atlase dnešního světa (strana 37), odkud pocházejí rostliny, které se u nás pěstují:

Brambor, rajče, fazole, jahodník.	Jižní Amerika	Kukuřice, fazole, slunečnice, paprika.	Střední Amerika
Pšenice, ječmen.	Východní a západní Afrika	Morušovník, okurka, fazole.	Jižní Asie
Ječmen, oves, pšenice, žito, hrách, čočka, česnek, cibule, salát, mák, jabloň, hrušeň, švestka.	Přední Asie	Proso, pohanka, konopí, obilniny, luštěniny, meruňka.	Střední Asie
Vojtěška, jetel, řepka, chřest, zelí, květák, kmín, levandule.	Středomoří	Oves, ředkev, broskev, zelí.	Východní Asie